Monitor Integriteit en Veiligheid 2024

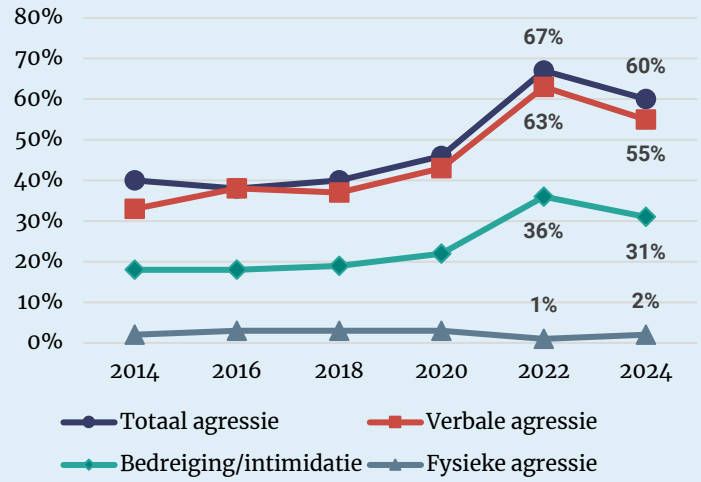
Deel agressie en intimidatie

Factsheet Wethouders

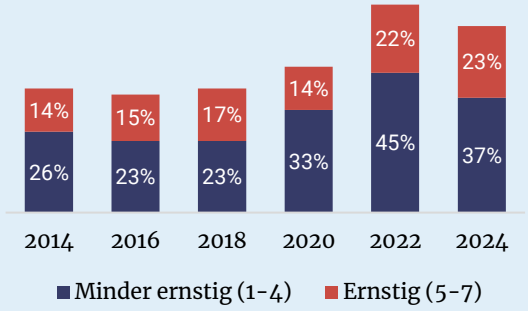
Zes op de tien wethouders kregen te maken met agressie

In 2024 kreeg 60 procent van alle wethouders te maken met agressie. Tussen 2020 en 2022 was er sprake van een toename van agressie tegen wethouders. Deze toename heeft in 2024 niet doorgezet. Vergeleken met 2014 is het aandeel wethouders dat slachtoffer werd van agressie fors toegenomen. Wethouders ervaren met name verbale agressie (55%), bedreiging en intimidatie (31%). Fysieke agressie komt weinig voor (Figuur 1). Bijna een kwart van de wethouders in Nederland maakte in 2024 een incident mee dat zij als (zeer) ernstig beschouwen (23%, Figuur 2).

Figuur 1. Ervaringen wethouders met verschillende vormen van agressie en intimidatie. Uitgesplitst naar jaar.

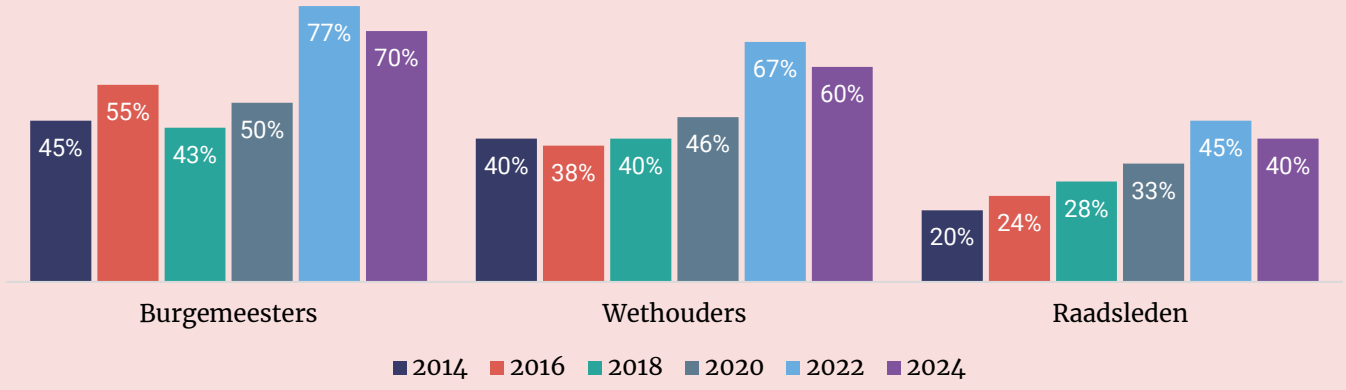

Figuur 2. Ernst van recentste incident van wethouders, beoordeeld op schaal van 1-7. Uitgesplitst naar jaar.

Meer wethouders dan raadsleden kregen te maken met agressie. Onder burgemeesters ligt het percentage dat slachtoffer werd van agressie hoger dan onder wethouders.

Figuur 3. Ervaring met agressie en intimidatie. Uitgesplitst naar verschillende groepen politieke ambtsdragers.

Monitor Integriteit en Veiligheid 2024

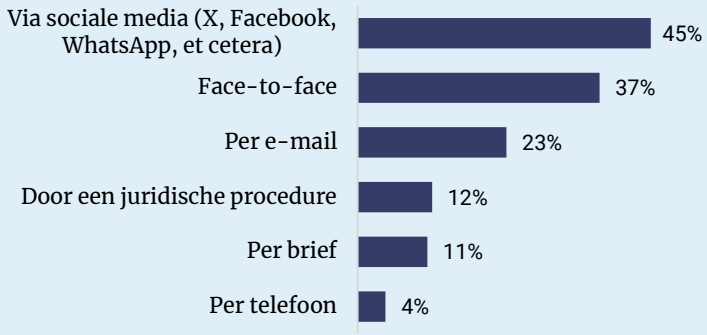
Deel agressie en intimidatie

Factsheet Wethouders

Meeste agressie wordt geuit via sociale media

Sociale media zijn de meest genoemde wijzen waarop agressie tegen wethouders wordt geuit.

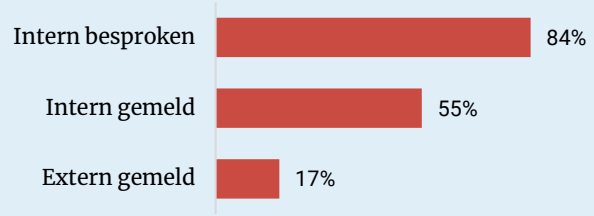
Figuur 4. Meest voorkomende wijze(n) waarop agressie of intimidatie werd geuit tegen wethouders. Meerdere antwoorden mogelijk.

Meeste wethouders bespraken incident

Van de zes op de tien wethouders die te maken kregen met agressie, bespraken bijna allen het incident met iemand in de organisatie. Meer dan de helft maakte (ook) een officiële interne melding bij de daarvoor aangewezen persoon. Bijna één op de vijf wethouders heeft het extern gemeld, onder andere bij de politie en/of de eigen politieke partij.

Figuur 5. % wethouders dat het incident intern heeft besproken, intern heeft gemeld en/of extern heeft gemeld.

Top 3 redenen om niet te bespreken/melden

1 *Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor*
2 *Dergelijke incidenten horen bij mijn functie*
3 *Het incident is ter plekke opgelost*

Top 3 redenen om geen aangifte te doen

1 *Ik vond het daar niet ernstig genoeg voor*
2 *Het was mijns inziens geen strafbaar feit*
3 *Dergelijke incidenten horen bij mijn functie*

80% was (zeer) tevreden met de wijze waarop ze het incident met anderen konden bespreken	**74% was (zeer) tevreden met de manier waarop de organisatie de melding heeft opgepakt**
6% deed aangifte van het recentste incident	

Figuur 6. Welke effecten of gevolgen hebben agressie en intimidatie voor u?

Driekwart ervaart negatieve gevolgen van agressie

Voor 74 procent van de wethouders heeft het meemaken van agressie negatieve gevolgen. Het gaat vooral om effecten op het werkplezier en het gebruik van sociale media.

Vermoedens van belangenverstrengeling vergelijkbaar aan voorgaande jaren

Een kwart van de wethouders heeft vermoedens van belangenverstrengeling waargenomen en een vijfde had een vermoeden dat er werd meegestemd over zaken waarbij men een persoonlijk belang heeft. Dit is vergelijkbaar aan voorgaande jaren.

Figuur 7. Vermoedens van niet-integer gedrag % minimaal eenmaal gezien.

Ruime meerderheid tevreden over organisatiecultuur

De meeste wethouders zijn tevreden met de open gesprekscultuur in de organisatie en vinden dat er voldoende aandacht is voor integriteit.

Figuur 8. Stellingen over de organisatiecultuur. % (helemaal) mee eens.

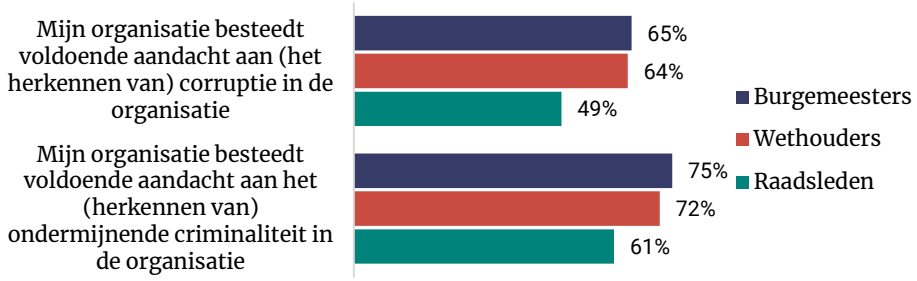
Bijna alle wethouders voelen vrijheid om dilemma's te bespreken

De overgrote meerderheid van de wethouders voelt zich vrij om dilemma's te bespreken en vindt dat daar voldoende gelegenheid voor is in de organisatie. Wethouders zijn hierover positiever dan raadsleden.

Figuur 9. Stellingen over het bespreken van dilemma's. % (helemaal) mee eens.

Figuur10. Stellingen over de corruptie en ondermijning. % (helemaal) mee eens.

Meerderheid wethouders tevreden over aandacht voor ondermijning en corruptie

Wethouders en burgemeesters zijn vaker tevreden met de mate van aandacht voor ondermijning en corruptie dan raadsleden.